PADANGSCH NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

Ao. 1860. ZATURDAG, 4 FEBRUARIJ. No. 5.

Hoofd-Bureau te *Padang* bij *R. H. van Wijk Rzn.* Te *Batavia* bij *H. M. van Dorp.* Agent voor de Padang'sche Bovenlanden *O. E. Hansen Jr.* te *Padang-Pandjang.*

Prijs per halfjaar voor PADANG	....	f 7.50
,, ,, ,, ,, SUMATRA	....	„ 10,00
,, ,, ,, ,, JAVA	....	„ 12.50
,, ,, ,, ,, NEDERLAND	.....	„ 15,00

De prijs der Advertentiën is f 1.— voor 10 woorden.
Bij herhaling betaalt men de helft.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Brieven franco.

BERIGT.

Door de vele aanvragen van *Sumatra* en laatstelijk van *Java* om abonnement op dit blad, wordt aan het publiek medegedeeld, dat geen enkele (van de reeds verschenen vier) nummers, meer kunnen worden verstrekt.

Zoo als de uitgever in de voorwoorden van zijne beide eerste nummers aankondigde, stelt zich de redactie tot taak, op eenen, zoo zij hoopt, bezadigden toon, gebreken en behoeften aan te wijzen, daar waar zij dezelve opmerkt; of zoodra dezelve eene algemeene klagte veroorzaken. Zoo is de redactie dan ook in de beide voorgaande nummers begonnen, met eenige den handel betreffende bezwaren aan te wijzen; — en wenscht zij nu een woord in het midden te brengen ten behoeve van de *Padangsche ingezetenen* en wel bepaaldelijk ten behoeve van de zoogenaamde *»inlandsche Kinderen.«*

Padang mogt zich voor eenigen tijd verheugen, in de oprigting van eene afdeeling der Maatschappij tot Nut van het algemeen, dan hoe weinig bespeurt men dat een dergelijk genootschap eens, hoe kortstondig helaas dan ook, hier werkzaam was. Zonder de redenen te willen onderzoeken, die het hunne toebragten tot het te niet gaan, zoo al niet erkend, dan toch feitelijk, van eene zoo nuttige instelling, willen wij een oogenblik stilstaan bij een, in dien tijd geopperd plan, tot daarstelling van eenige scholen, voor hen, die de gouvernements lagere scholen verlatende, in het werkelijk leven moeten treden, om te trachten hun dagelijksch brood te verdienen. — Wij bedoelen de zondags- en ambachtsschool waarvan toen sprake was.

Niemand zal het nuttige van dergelijke inrigtingen ontkennen, al bejammert hij ook de bijna bewezene onmogelijkheid tot het daarstellen van dezelve, door, voor het oogenblik onoverkomelijk schijnende hindernissen en talrijke bezwaren, waaronder niet de geringste is, de weinige medewerking, die dergelijke inrigtingen en van een talrijk en beschaafd publiek en van het gouvernement ondervinden.

Eene, in onze kolonien vooral opmerkelijke daadzaak, is de bepaalde afkeer, die alle inlandsche kinderen hebben van eenig handwerk. Hunne hoogste illusie is, ergens op een gouvernements kantoor eene vaste betrekking te krijgen.

Wij schrijven, misschien ten onregte, die afkeer toe, zoowel aan de minachting, waarin het handwerk in het algemeen staat, in een land, waar de minste inspanning afmatting veroorzaakt, als aan de zucht, om ten minste in het uiterlijke, in den regel, meer beschaafde Europeanen gelijk en altijd goed gekleed te zijn en vooral, om voor zoo weinig mogelijk arbeid, het noodige tot instandhouding van dat uiterlijk te verdienen.

Men ziet dan ook knapen, aan de gouvernementsscholen afgerigt op copierwerk, door het schrijven van een nette en duidelijke hand, zich aanbieden, tot de betrekking van klerk op een der gouvernements kantoren, en alleen routine maakt het hun mogelijk, eens iets meer dan een goed copiest te worden. — Men ziet ze op 15 en 16 jarigen leeftijd met eene bezoldiging aanvangen, waarvoor een handelshuis nog geen inl. schrijver kan houden. Na lang, jaren lang sukkelen, steeds als copiest gebruikt onder opzigt van Europesche Kommiezen, eindelijk naar de een of ander buitenpost als kommies gezonden wordende, komen zij daar tot last van den controleur of Assistent-Resident, die zich dan beklaagt, dat hij *»toch alles zelf doen moet.«* wij spreken hier in het algemeen, en bejammeren het, dat deze jaarlijks aanwassende stroom niet beter geleid wordt, tot eigen welzijn en daardoor bijdragende tot bloei van hunne eigene woonplaats, tot welvaart van hun vaderland.

Hiertoe zijn vooral noodig, inrigtingen, die hen opwekken meer zelfstandige menschen te worden, die hen leeren met minder minachting op het handwerk neder te zien, door hen hetzelve in al zijne schoonheid te leeren beschouwen als den band die menschen aan menschen, volken aan volken bindt, die hen overtuigen van al het nut, van al het voordeel, dat zij zelve trekken van meerdere kennis. — *Redactie.*

(*Wordt vervolgd.*)

OFFICIËELE BEKENDMAKINGEN.

GOUVERNEMENTS-BESLUITEN.

Sumatra betreffende.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Ontslagen:

Eervol, uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie *H. J. Voorstad.*

Bevorderd:

Bij het wapen der infanterie.

Tot majoors:

Bij het 9de bataillon, de kapitein *C. F. Koch*, van het 15e bataillon.

Bij het Garnizoens-bataillon van *Sumatra's Westkust en onderhoorigheden* (Sibogha) de kapitein *N. van Maas van Portengen*, van het 17e Bataillon.

CIVIEL DEPARTEMENT.

Benoemd:

Tot kommies ontvanger der inkomende- en uitgaande-regten, tevens havenmeester te *Priaman*, de opziener der eerste klasse bij de kultures ter *Westkust van Sumatra F. van Ginkel.*

Tot kommies ontvanger der inkomende- en uitgaande-regten, tevens havenmeester te *Natal* de kommies bij den ontvanger der inkomende- en uitgaande-regten te *Padang I. F. C. Leijder.*

Tot controleur der derde klasse, de ambtenaar der tweede klasse, voor de dienst in *Nederlandsch Indie C. de Haan*, thans ter beschikking van den gouverneur van *Sumatra's Westkust*, en de opzieners der eerste klasse bij de kultures *J. C. Schoggers en W. Brans.*

Tot eersten kommies op het bureau van den gouverneur van *Sumatra's Westkust*, de tweede kommies op genoemd bureau *C. A. van Dinter.*

Bij het BINNENLANDSCH bestuur TER WESTKUST VAN SUMATRA.

Bevorderd:

Tot controleur der tweede klasse, de controleur der derde klasse *A. Pruijs van der Hoeven.*

Bij den residentie-raad te Benkoelen.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, het lid *H. Schouten*, onder dankbetuiging vóor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, *T. W. Gibson*, ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens haven- en pakhuismeester aldaar.

Padang, 4 Februarij 1860.

Gaarne hadden wij ook dikmaal wederom geschreven, dat geen Padangsch nieuws voorhanden was, daar het schrijven van onaangenaame zaken voor ieder weekblad steeds even en welligt meer onaangenaam is, dan stilzwijgen.... Wat conversatie en aangename omgang der burgerij op Padang betreft, houden wij ons aan onze vorige nummers.... Het bedroeft ons alleen, dat de vreedzame burgerij telkens gestoord wordt, door geruchten van diefstal, roof en inbraak, in de vreedzame uitoefening hunner maatschappelijke verpligtingen. ...In den laatsten tijd kunnen wij voorzeker melding maken van vele diefstallen, waarvan het de ijverige politie niet gelukt is, de daders te ontdekken.... Het neemt echter niet weg, dat onze aandacht gevallen is op vele leeg—bordeel—en speelhuisloopers, welke in den laatsten tijd, de chinesche kamp te Padang als het ware in bezit nemen, zonder dat aan iemand bekend is, van waar zij hunne middelen van bestaan verkrijgen.... Even onmogelijk als het is, dat alle spelers kunnen winnen, even onmogelijk is het, dat zoodanige bende zich op eene eerlijke wijze, het benoodigde voor hunne zoo buitensporige levenswijze, zouden kunnen verschaffen.... Wij achten het daarom ook in het algemeen belang, de politie op dusdanige leegloopers opmerkzaam te maken, daar de meeste diefstallen gepleegd worden door gelukzoekers, amfioenschuivers, enz. doch bovenal door bergbewoners, welke op de plaats zelve niet te huis behooren.

Ieder Inlander, welke zonder bepaald doel op eene plaats vertoeft, kan door de politie in het bijzonder, en door elk individu in het algemeen, beschouwd worden als gevaarlijk voor de algemeene rust.

Overtuigd van de krachtdadige werkzaamheid der politie te dezer plaatse, achten wij ons niet geroepen verder over dit punt uittewijden, en laten de geheele noodzakelijke behandeling onzer naauwelijks aangestipte punten aan haren bekenden ijver over.

Den 1sten dezer arriveerde alhier de stoomboot Padang kapitein Guijot medebrengende brieven en couranten tot en met den 28 Januarij jl.

NIEUWSTIJDINGEN VAN JAVA.

Laatste berigt van onzen specialen correspondent op Java.

Bij het militair departement te Batavia, zijn den 27sten Januarij berigten ontvangen van Boni.

De zaken zijn in orde en ten gunstigste beslist.

De generaal en de troepen genieten eene goede gezondheid.

Laatste *Telegram* van Sourabaija 28 Januarij.

Boni is onderworpen, de blokkade opgeheven.

De majoor Croesen is aan zijne wonden overleden.

De luitenants van Rooijen en Koenen zijn te Sourabaija aangebragt.

NIEUWSTIJDINGEN VAN SUMATRA.

Men verzoekt ons het volgende feit te plaatsen:

LAGOENDIE 14 January 1860. Door sterken wind en stroom geraakte een chineesch vaartuig op de klippen in den baai te Lagoendie. In een oogwenk werd het schip door de hevige branding stuk geslagen, waarbij een der opvarenden het leven verloor. Was de 2e luitenant *van Doornum* niet oogenblikkelijk met eenige manschappen in eene sloep gesprongen, en, door de branding roeijende, naar de plaats des onheils gegaan, waarschijnlijk waren meerdere menschenlevens te betreuren geweest: Ook was het aan hem te danken, dat de postpakketten welke met dat vaartuig verzonden waren niet verloren zijn geraakt.

Het lijk van den matroos is niet teruggevonden.

Men schrijft ons van *Palembang*, dd. 29 December jl. In den nacht van den 11 op den 12den December is de moedige verdediger van Djatti, de Pangeran van Tandjon-Sireh door het divisiehoofd Kagoes-Mohamad-Akil met eenige Pradjoerits aan de Endikat in de Gomeij-Talang overvallen en afgemaakt.

Dit is een zeer gewigtige stap tot den vrede, evenwel blijven er nog eenige belangrijke en invloedrijke hoofden van den opstand in de Lamatang Oeloe rondzwerven, en voor dat deze mede onschadelijk zijn gemaakt, is de rust nog niet als hersteld te beschouwen. De Kikim is het toevlugtsoord van al het slechte volk, dat uit de Lamatang Oeloe wordt verdreven en blijft daardoor nog altijd onveilig.

— Volgens berigten van 30 December jl. zou Pirahoen zich zonder eenig gevolg, in de nabijheid van zijne reeds meermalen geslechte talong Telok Kebajong ophouden.

De herhaalde excursién, zelfs in den regentijd, waarbij de meest ontoegankelijke schuilhoeken zijn opgezocht, hebben ten gevolge gehad, dat de nog zwervende hoofden door hunne volgelingen zijn verlaten en weinig invloed meer hebben.

De 24sten December is een sergeant met 24 bajonetten naar Soekarameh gemarcheerd, ten einde eenige nog bekend gewordene, op 10 a 12 palen afstand van die plaats, gelegene talangs en koeboeans, van weerspannigen te zuiveren.

Den 26sten December is een detachement naar *Padang* gemarcheerd, ten einde aan het civiel bestuur aldaar kracht bijtezetten, indien de nog onwillige bewoners der marga's Goemai Oeloe en Semidang, welke zich in bekend gewordene talang's ophouden, niet tot onderwerping wilden komen. Zij hebben echter reeds zendelingen gezonden.

— Den 4den Januarij is op de hoofdplaats de tijding aangebragt, dat ongeveer 80 Goemaiers (*Lematang-Oeloe*), een aanval hebben gedaan in de *Soengi Kroh*, ten einde aldaar te plunderen. Zij hadden zich reeds meester gemaakt van de doeson *Pager Kaia* en de bevolking verjaagd. Een detachement van veertig bajonetten, onder bevel van den tweeden luitenant der infanterie *J. B. Engelhard*, is dientengevolge den volgenden morgen van de hoofdplaats naar *Sekajoe*, hoofdplaats der *Moesi Ilir*, opgerukt om aldaar post te vatten en zoo noodig eene excursie in de *Soengi Kroh* te maken: Tevens zijn uit *Lahat*, eenige pradjoerits naar de *Lematang Ilier* gezonden om van dien kant tegen de kwaadwilligen te ageren en de grenzen aldaar te beschermen.

Vermoedelijk is deze inval slechts een strooptogt van weinig aanbelang.

BENKOELEN. — Op de grenzen van de afdeeling *Kroe* met *Ogan*, *Komering Oeloe* en *Enim*, (residentie *Palembang*), hebben eenige voortvlugtige personen getracht onrust te stoken. Eenige gewapende policie-dienaren, welke derwaarts zijn gezonden, schijnen echter het uitbreken dier onlusten voorkomen te hebben, althans tot den 30sten December was er niets van belang voorgevallen.

LAMPONGSCHE DISTRICTEN.

In den loop der maand December hebben van *Mekka* teruggekeerde bedevaartgangers medegedeeld, dat de helft der personen, welke in 1857 en 1858 uit de *Lampongsche Districten* de reis naar *Arabie* hadden ondernomen, op verschillende wijzen zijn omgekomen. In 1859 kwamen 21 hadji's in de *Lampongsche Districten* terug en gingen 125 personen ter bedevaart.

Gedurende dat jaar werden afgemaakt 101 groote tijgers en 379 rhinosserossen, waarvor aan premien is uitbetaald de som van *f*6, 770.

BATAVIA den 28 *January* 1860.

Naar wij vernemen, moet het met den telegraafkabel tusschen Batavia en Singapore niet zeer gunstig staan. Niet alleen tusschen den Java wal en Muntok, maar ook tusschen laatstgenoemd eiland en de Britsche bezittingen, schijnt hij op onderscheidene plaatsen gebroken te zijn. De stoomboot *Padang* is gisteren onverrigter zake terug gekomen, en heden ochtend is Z. M. stoomschip *Samarang*, Luit. t/z. 1ste kl. W. O. A. van Bennekom, naar buiten gestoomd ter opvissching en herstelling des kabels. Wij hopen, dat zij het beoogde doel moge bereiken. — Z. M. heeft aan den dirig. off. van gez. der 2de kl. in Ned. Ind. *P. Bleeker*, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van ridd. der orde van den Rooden Adelaar 3de kl., hem geschonken door Z. K. H. den prins-regent van Pruissen.

Soerabaya, den 9den Januarij. Wij vernemen bij geruchte de tijding van een zeer betreurenswaardig voorval ter Borneo's Zuid en Ooster afdeeling. — Volgens hetgeen ons daaromtrent is medegedeeld, zoude het stoomschip *Onrust* dat, onder bevel van den luitenant ter zee 1e klasse v. d. Velde, op de Barito rivier ten anker lag, door de inlanders, bewoners dier omstreken, op lichten dag zijn afgeloopen en zeven officieren, benevens een en dertig Europesche matrozen vermoord zijn geworden, terwijl den luitenant Bangert hetzelfde ongelukkig lot zou zijn tebeurt gevallen.

De details die wij vernamen, luiden als volgt:

Op den 27 December jl. bevondt zich de *Onrust* op de Barito rivier voor Matapoera, zijnde derwaarts gestoomd nadat te Banjermassing een hadji had verklaard dat de bevolking ter plaatse, waar in het vorig jaar den gruwelijken moord op den heer Wijmalen c. s. werd gepleegd, met ons Gouvernement wilde onderhandelen en tot onderwerping komen.... Daar aangekomen, deden verscheidene personen, men zegt wel vijftig, allen ongewapend, bij den Kommandant aanzoek om het schip te mogen bezigtigen, hetgeen hun werd toegestaan. Op den oogenblik echter, dat de Etat Major beneden, en een deel der equipage aan het schaften was, werden door de bezoekers eenige gewapende praauwtjes aangeroepen, welker opvarenden aan boord kwamen, de luiken sloten, de zich op het dek bevindende matrozen afsmaakten, en daarna hen die zich beneden bevonden en van alle hulp waren afgesloten, schandelijk vermoordden. Dadelijk daarop zouden zij de ammunitie, het geschut en wapenen aan wal hebben gebragt en het schip hebben doen zinken.... Andere geruchten spreken van 38 slagtoffers van dit verraad, doch dit verschil is waarschijnlijk een gevolg van de bijtelling van het Javaansche gedeelte der equipage, waarvan in boven vermeldde mededeeling geen sprake is.... Opmerkelijk is het dat voor omstreeks 14 dagen, alhier een gerucht circuleerde dat een gouvernementsschip te Banjermassing was uitgemoord.

... Hoezeer wij de juistheid van al deze bijzonderheden niet durven instaan, hebben wij dezelve echter van eene te geloofwaardige zijde, dan dat wij ons durven vleijen, dezelve niet voor het grootste gedeelte later te zullen zien bevestigd.

...Men spreekt ook nog van eene dergelijke poging, die gerigt zou geweest zijn tegen de civiele schoener *Kapt. van Os*, gezagv. Glaser, wien het echter gelukt is in tijds zulks te voorkomen. Alle dames, met uitzondering van mevrouw Beckman, hebben Banjermassing verlaten. Mevrouw Muller en kinderen is dien ten gevolge per *Menado* hier aangekomen, terwijl de anderen per *Macassar*, naar Batavia zijn gestoomd. (O. P.) *Op verdere byzonderheden komen wy later terug.*

GEMENGDE BERIGTEN.

Geen belangrijk politiek nieuws. — De Europesche mogendheden hebben de uitnoodiging tot het congres aangenomen. — Een twintigtal Zwitzers hadden het plan gevormd, het Fort Djocjocarta in brand te steken, doch zitten thans achter slot. — Eene Javaansche vrouw uit de dessa sedate doekoeh, is door den bliksem geheel verplet. — In de kampong Kroman bij Grissee hebben 3 menschen en 2 kinderen ikan mimi gegeten. — De benoeming der kommies ontvangers en havenmeesters voor de nieuw geopende havens heeft sommigen verblijd. — De Arnhemsche Courant zegt, dat het wenschelijk ware, dat de Regering eene opgaaf verstrekte omtrent het getal inlandsche abonnés op de Nederlandsche dagbladen. Om de Regering in dit onderzoek te gemoet te komen, deelen wij mede, dat het Bataviasch Handelsblad er *drie* telt. — Het Padang'sche Nieuws- en Advertentieblad verheugt zich in een gelijk getal chinesche abonnés. — Vertaling in het maleisch wordt *gratis* verstrekt. — De Markies de Moustier benoemd tot gezant te Weenen. — Men wil niets van de Nalatenschap van den Kolonel Andresen weten en heeft de 57 Dayakkers die op zijnen last gevangen zaten maar naar Batavia opgezonden. — Brand in Yedo die het keizerlijke paleis in de asch gelegd heeft en nu kunnen er geene dollars meer gewisseld of koperen platen en koperdraad meer verkocht worden. — Men tracht in Japan aan den man te brengen, gedroogde en ongeboren hazen, als remedie tegen Kraamvrouwen, benevens gedroogde sprinkhaantjes om het schreeuwen van kleine kinderen tegen te gaan. — De keizerin moeder van Rusland bevindt zich te Nizza. — Te Soerabaya is eene scheepslading Hadjis aangekomen, bestaande uit 73 koppen. — Overleden in 84 jarigen ouderdom Gerardus Vrolik sedert 1797 Professor aan de Illustre school te Amsterdam. — De weersgesteldheid in Nederland was in November zeer kalm, van tijd tot tijd deed zich een weinig vorst gevoelen. — De gezondheidstoestand is meer gunstig. — De Regering houd zich bezig den loop der ziekte en de plaatsen waar zij zich vertoond heeft, benevens de middelen aangewend, tot wering derzelve, na te gaan. — Men verwacht door gepaste maatregelen bij onverhoopte wederverschijning van eenige epidemie, het kwaad in zijn begin te stuiten. — Het zeemanshuis te Rotterdam, dankbaar voor de groote bijdragen van Batavia en Soerabaija ontvangen, ziet met belangstelling ook berigten van Padang en andere plaatsen in Indie te gemoet. — Als een tegenwigt van eene vermoedelijke invasie van Frankrijk in Engeland, haalt men aan, dat er in 1808 toen Napoleon I. het voornemen daartoe had, zich in Ierland alleen, eene krijgsmagt van 82,941 man geheel vrijwillig vormde. — De Stoomwegontwerpen zijn door de kamers aangenomen. — De rotterdamsche diergarde heeft weder eenige zeldzame apen ontvangen. — De Nederlandsch Indie klaagt, dat de schering en inslag van de couranten artikels in onzen tijd steeds vraag, vordering en eisch om een krachtig en energiek bestuur in Indie, zijn. — De Prins van Orangi is den 27 November te Weenen aangekomen, en heeft daar een bezoek ontvangen van den keizer van Oostenrijk. — De verleende Concessie voor eene exploitatie van Borneo is ingetrokken. — De schaal waarop de stoet van den onderkoning van B, Indie ingerigt is geworden, zal meer dan de helft, als door een zijner voorgangers is uitgegeven, kosten. — De heeren Enthoven & C. zullen Batavia verlichten met Gas. — Verlangen naar een IJshuis te Padang. — Het gouvernement zal op Batavia 700 gaslantaarns gebruiken tegen een bepaalde prijs, om als het maximum van verbruik zal bereikt zijn, straatverlichting gratis te hebben. — De ex nawab van Banda is volgens de *Delhi Gazette* veroordeeld om zijne volgende levensdagen te Mhow doortebrengen met 40,000 ropijen 's jaars. — De Chinezen in Californiè sturen nog altijd lijken en geraamten van hunne landgenooten naar hun vaderland terug. — De uitgaven voor de volkstelling in Nederland zullen ten laste van de staatsbegrooting komen. — Lord Cowley is naar men zegt op reis, om eene algemeene ontwapening te verkrijgen. — De gezondheidstoestand wordt langzamerhand normaal. — De terugkomst van de koningin is tot op de helft van December uitgesteld. — Er zijn twee vacatures in de tweede kamer ontstaan: 1. Door het overlijden van den heer H. Stolte. 2. Doordien de heer Sander een regterlijk ambt heeft aangenomen. — Er zijn weder twee concessien voor spoorwegen aangevraagd, als: 1. van Scheveningen naar Gouda en 2. van Leiden naar Woerden. — Gunkel is overleden. — Prudens van Duysse krijgt een standbeeld. — De verhouding tusschen Frankrijk en Engeland is verbeterd. — De Zuricher tractaten zijn openbaar gemaakt, — Het Engelsche parlement is tegen 24 Januarij bijeengeroepen. — De engelsche Regering heeft eene nieuwe wet op de fallissementen toegezegd. — Te Liverpool heeft de vereeniging voor finantiele hervormingen eene meeting gehouden, waarop de heer Bright eene redevoering ten gunste der afschaffing van de indirecte belastingen heeft uitgesproken. — Een aantal reders, scheepsbouwmeesters enz. hebben op eene te London gehouden meeting beraadslaagd over de middelen om de scheepvaart uit den tegenwoordigen staat van verval op te heffen. Men zal bij het parlement aandringen om deswege een onderzoek te doen instellen. — De heer Roebuk heeft zich op eene meeting hevig uitgelaten tegen Engeland's deelname aan het congres. — Naar China zijn sedert de nederlaag aan de Peiho, reeds 22 oorlogschepen van verschillend charter vertrokken. — De oprigting van corpsen vrijwillige scherpschutters wordt in Engeland met den meesten ijver voortgezet. — De protestantsche beweging in Hongarije breidt zich uit. Ook in het Venetiaansche heerscht verzet tegen Oostenrijk. — In Baden is men ontevreden over het concordaat met den Paus. — De goede verstandhouding tusschen de Luxemburgsche kamer en de regering laat weer te wenschen over. — Den 2 December werd 't 450ste *dies natalis* der Leipziger hoogschool gevierd. — De Pruissische minister van oorlog von Bonin is afgetreden en door den generaal von Roon vervangen. — Er is een nieuw Deensch ministerie tot stand gekomen. — Door den Bremer handelstand is besloten, het beginsel van onschendbaarheid van personen en goederen op zee, in den tijd van oorlog, op het Parijsche congres ter tafel te brengen. — Het huis Stieglitz zal zijne zaken voortzetten. — Bij besluit van keizer Napoleon is de perfect van de policie geplaatst onder het gezag van den minister van binnenlandsche zaken. — Door dien keizer is een brief in vredelievenden zin aan eenige Engelsche kooplieden gerigt. — Ook de Fransche uitrustingen voor China worden ijverig voortgezet. — Een Fransch Eskader heeft de forten aan den mond der rivier, welke naar Tetuan leidt, beschooten, omdat de Marokkanen de Fransche vlag gehoond hadden. — Tusschen de Spanjaarden en de Mooren hebben scherpe gevechten plaats gehad, waarbij van weerzijden veel volk werd verloren. — In de zwarte zee hebben tallooze schipbreuken plaats gehad. — Te Konstantinopel bestaat weder eene ministerieele krisis. — De kwestie betreffende het eiland San Juan is op den weg van minnelijke schikking. — De president van Mexico, Miramon, heeft de wijk genomen aan boord van eene Engelsche stoomboot. Het Leger heeft zich ten gunste van Santa Anna verklaard. — Men zegt dat de koning der Sandwichs-eilanden zal abdikeren. — De kommandant van Valparaiso, de generaal Vidaure Leal, is vermoord. — Copiapo is voor het grootste gedeelte door eene aardbeving vernield. — Tusschen Urquisa en het leger van Buenos-Ayres is het reeds tot eene ontmoeting gekomen. Urquiza rukt tegen Buenos-Ayres op.

HANDELSBERIGTEN.

AAN- EN UITVOER te PADANG, van den 27 Januarij tot en met den 3 Februarij 1860.

Aanvoer.

van *Batavia* per stoom-schip *Padang*, gezagv. *A. Guyot.*

25 vaten Zw. teer, 1 pak monster, *Brodie.* 2 pic. chin. Tabak, 40 pic. arak, 35 pakjes chin. offerpapier, 15 pic. suiker, 10 kisten chin. Thee, 2 kisten chin. defecte spiegels, 1 kist chin. offerwierook, 3 kisten chin. vuurwerk, 50 corg. Europ. kat. slendang, 60 pakjes Europ. koper spijkers, 8 een half corg. bat. doeken, 1 paar chin. lantaarnen, 55 paar kinder schoenen, 2 kisten diverse koopmanschappen, *Oei Tam.* 1 kistje medecijnen, *W. Theuvenet.* 5 kisten lijnwaden, 200 pees sherting, 100 blikken sardijntjes, 6 kisten Manufacturen, *H. van Rijkevorsel & Co.* 40 vaten meel, 1 kist wijn, *Paine Stricker & Co.* 4 kisten Manufacturen, 100 corg. slendang, 300 corg. doeken, 1 pakje en kistje monster, 5 doz. brandewijn, 1 doz. Siroop, 44 doz. Bier, 12 doz. Limonade, 1 doz. Sucette, 20 blik worteltjes, 4 kisten jostiek, 60 st. hoeden, 5 kisten wijn, 240 ps. cotonetten, 778 ps. neteldoek, 55 ps. ginghams, 1100 ps. sarongs, 200 doz. ijzerfacturen, 38 gros messen, 3 vaatjes hagel, *P. van Overzee & Co.* 1000 st. madapollams, 5 kisten manufacturen, 1000 st. witte katoen, 175 st. Neteldoek, 78 corg. sarongs, 1000 st. madapollams, 12 st. laken, 25 corg. kainpandjang, 150 corg. doeken, 100 ps. lappen, *Purvis & Co.* 11 kisten diverse lijnwaden en kleinigheden, 15 pic. ambola, 750 ps. madapollams, 20 vaatjes spijkers, 8 paar chin. teng, 5 vaten arak, 5 vaten meel, 16 rollen chin. zijde, 550 ps. witte katoen, 3000 ps. Tjandies, 800 ps. sarong, 200 ps. cambrieks, *Tjoa Lam.* 6 kisten diverse lijnwaden, 2 pic. ambalo, 30 pic. dadels, 18 ps. drills, *Bagawie.* 22 z. m. kaas, 5 doz. wijn, 5 vaten wijn, 24 fl. gedr. vruchten, 4 kistjes zuren, 1 kistje kaarzen, 1 kist bitter, 3 doz. porc. kopjes, 1 kist provisie, 4 kistjes likeuren, 2 kistjes jostiek, 1 vaat meel, 1 vaat appelen, 30 kistjes Eau de cologne, 4 doz. banket, 2 doz. bonbons, 12 blik Nicolaas, 12 blik beschuit, *J. C. Giesker.* 457 ps. Tjelees, 27 corg. sarong, 49 een half corg. slendang, 20 ps. zw. katoen, 73 een half corg. doeken, 30 paar arab. meulen, *Satrie.* 5 kisten diverse koopmanschappen, *Magdoem.* 19 pic. suiker, 8 kisten diverse koopmanschappen, *Thio Gansoen.* 500 pees madapollams, 200 pees zw. katoen, 40 corg. sarong, 20 doz. bier, 1 kist diverse goederen, *Tjoa Lock.* 2 balen en 12 kisten diverse lijnwaden en kleinigheden, *Aijdiet.* 1 kist regaal, *van Thienen.*

Uitvoer.

naar *Batavia* per stoom-schip *Padang*, gezagv. *A. Guyot.*

2 pic. was, *Tjoalam.* *f* 3500 zilvermunt, *Oei Tam.* *f* 3900 zilvermunt, 4 thails stofgoud, *Aydiet.*

naar *Samarang* per Nederl. Ind. bark *Emilie*, gezagv. *A. de Wolff.*

3690 pic. Rijst, 33 pic. zw. peper, *Lim Thoe.* 1600 ps. chin. vloersteenen, *aan boord gebleven lading van China.*

naar *Batavia* per *Sutan Jskander*, gezagv. *L. G. Kloppenburg.*

270 pic. zw. peper, 2000 pic. rijst, 16 pic. Notenmuskat, 3 20 | 100 pic. gutta pertja, 289 76 | 100 pic. Rotting.

Marktprijzen te Batavia.

KOFFIJ, Java *f* 36,— P. pic. KOFFIJ, Padang niet voorhanden. RIJST, Indramaijoe met zakken, *f* 200,— P. koy. afgedaan. RIJST, (witte) 1ste kwalit. verkoopen *f* 150,— a *f* 160. RIJST, (witte) 2de kwalit. verkoopen *f* 140,— a *f* 150,— RIJST carga *f* 115, a *f* 130,—. SUIKER, (witte) No. 16 *f* 15,75 a *f* 16,— afgedaan. GENEVER AVH., bij R. & V„ *f* 12,— P. keld. in consumtie. WISSELKOERS op Holland particulier 6 m | d. 100 pCt. WISSELKOERS op Engeland 6 m | z. *f* 11,65 P. S. WISSELKOERS op Singapoere *f* 2,85 nominaal P. S. WISSELKOERS op Calcutta *f* 123,— 100 Cs. Rs.

te Samarang.

KOFFIJ, P. pic. *f* 34,—, oogst opgeruimd. SUIKER No. 16, *f* 15,50. INDIGO P. Pond *f* 4,— voor eerste kwaliteit afgedaan. KOEHUIDEN, *f* 60,— P. kodie. BUFFELHUIDEN, *f* 40,—, a *f* 45 P. kodie. STAARTPEPER, oogst opgeruimd. RIJST ordinair wit, P. koy. a 28 pic. zonder zakken, *f* 140 a *f* 150. RIJST carga, P. koy. a 28 pic. zonder zakken, *f* 115 a *f* 130. KLAPPEROLIE, *f* 25,—. KATJANG, *f* 25. ROTTING, *f* 8,50 a *f* 9,—. KATJANGMATTEN, *f* 8,—, WISSELKOERS op Holland pari.

te Soerabaija.

SUIKER No. 16 P. pic. *f* 15,50. KLAPPEROLIE P. pic. *f* 35,—. RIJST, (witte) P. koy. *f* 155,— a *f* 180,—. RIJST, (carga) P. koyang *f* 130,— a *f* 145,—. ROTTIMG, *f* 8,50 a *f* 9,—.

te Pasoeroean.

SUIKER No. 16, P. pic. *f* 15,25. RIJST, (witte) P. koy. *f* 160,—. RIJST, (carga) P. koy. *f* 140,—. KLAPPEROLIE, P. pic. *f* 25,—. KATJANGOLIE, P. pic. *f* 20,—. WISSELKOERS pari.

SCHEEPSBERIGTEN.

1. Februarij 1860.

TER REEDE AANGEKOMEN.

Nederl. St. Boot *Padang*, groot 183 Lasten, gezagv. *Guyot.*

van *Batavia* den 28. Jannarij, via *Benkoclen.* Lading diverse. Passagiers, *Mr. Tadema*, *Mr. Calicher* en familie, den heer *Jellinghaus* en familie, *Mejuf. Abbink*, Kapt. *Cochius*, Luits. *Frijtop zan Foerstraten, en Jeltes*, 192 militairen.

Onder stoom weder naar *Batavia* via *Benkoelen*, vrijdag den 3 dezer, es morgens om 8 ure.

VERTOKKEN VAN PADANG.

Nederl. Bark *Emiile*, groot 200 Lasten, gezagv. *A. de Wolff.*

naar *Samarang* den 31 Januarij 1860.

Nederl. Bark *Soetan Iskandier*, groot 104 een half Last, gezagv. *L. G. Kloppenburg.*

naar *Batavia* den 3 Februarij.

ZEILREELIGGENDE SCHEPEN TER REEDE PADANG:

Ned. Schoener *Baros*, vroeger *Johanna & Louise* groot 92 lasten gezagv. *E. Oort.*

naar *Batavia* en *Samarang* den 5 februarij.

TER REEDE LIGGENDE SCHEPEN OP HEDEN.

Nederl. Z. M.	Stoomschip *Ardjoeno*	Kap. Luit. ter Zee	*J. A. K. van Hasselt* —
„	„ *Soetan Jskandier*		*L. G. Kloppenburg.* 104 een half.
		„	*Purvis & Co.*
„	schoener *Baros*		*E. Oort.*
		„	*Lim Thoe.*

Scheepsberigten tot en met den 16 November 1859 uit *Europa*, voor zoover die op *Sumatra* betrekking hebben.

AANGEKOMEN.

Van PADANG te BOSTON,	6 November	*Ceylon*,	gezagv.	Leckie.
„ „ „ „	16 „	*Telegraph*,	„	Giles.

VERTROKKEN.

Van HELLEVOETSLUIS naar PADANG	11 November	*Fortuna*,	„	de Lignij.
„ „ „ „	13 „	*Benin*,	„	Grafthuis.

IN LADING.

„ AMSTERDAM „ „		*Zeelandia*,	„	Blaakhert.

GODSDIENSTOEFENING

voor de Nederl. Herv. Gemeente

in de Nederduitsche taal

op Zondag den 5den February 1860,

des morgens ten 9 ure.

ADVERTENTIEN.

C. F. KOCH.

vertrekt naar *BANJERMASSING*.

gemagtigde,

V. BARTHELEMY.

Door mijn spoedig vertrek niet in staat zijnde, van alle mijne *vrienden* en *bekenden* afscheid te nemen, zoo roep ik bij deze, hen allen een laatst vaarwel toe.

PADANG den 2e *Februarij* 1860.

C. F. Koch.

De Ondergeteekende *Notaris* te *Padang*, maakt bekend, dat hij zijn kantoor zal houden ten zijnen woonhuise, gelegen naast het Gouvernements kantoor alhier.

Padang,
den 4 Februarij 1860.

H. CALICHER.

Ontvangen per mailboot:

ALBUM van Batavia, ALMANAK en NAAMREGISTER 1860, NAAMLIJST van Officieren 1860. opgeplakte en onopgeplakte KANTOOR-ALMANAKKEN 1860, ZAK-ALMANAK 1860, ZEE-ALMANAK 1860, en eene groote hoeveelheid ALMANAKKEN, zoo Fransche als Hollandsche.

PADANG 2 Februarij 1860.

R. H. van WIJK Rzn.

Leeskamer te Padang.

☞ *Met de laatste mail ontvangen.*

ALBUM DER NATUUR, Eerste aflevering 1860.
SCHAT DER GEZONDHEID, 1860 No. 1.
DER BAZAR, 1860 No. 1 & 2.
HET PRACTISCH VOLKSBOEK, 5e Jaargang 1e aflevering.

Brochures over Indie.

BEKKING, Eenige proeven tot wederlegging van de brochure onder den titel: *»de vrije arbeid te Soerabaija"* door P. VREEDE BIK.

Beschouwingen over den toestand van Nederlandsch Indie.

Sandenbergh Matthiessen, Iets over de regeling en uitbesteding der suiker-contracten op Java.

De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* contra PHILALETHES.

COURANTEN.

De JAVA BODE. — Het BATAVIA'SCH HANDELSBLAD.— De NIEUWE ROTTERDAMMER MAIL-COURANT. NEDERLAND'SCH INDIE. — L'ILLUSTRATION. — ILLUSTRATED LONDON NEWS. —

De ondernemer beveelt deze zoo kostbare onderneming beleefd bij het geachte publiek aan! Hij zal alles aanwenden, ten einde zoo veel mogelijk, aan ieders verlangen en behoeften te voldoen.

Bij abonnement is de prijs *per maand* . . . *f* 3.—
Voor *eene enkele lezing* . . . . » 0.50

☞ *Na aankomst der eerstvolgende boot zullen alle in het PROSTECTUS voorkomende* TIJDSCHRIFTEN & COURANTEN ter lezing liggen.

Padang, den 2 Februarij 1860.

R. H. van WIJK Rzn.

Gedrukt te Padang bij R. H. VAN WIJK Rz.